

Geacht College,

Op de valreep voor de kerstperiode vragen wij uw aandacht voor enkele zaken die voor aankomend jaar van belang zijn.

De 'Kan-bepaling'

Het kabinet heeft besloten dat de wijze, waarop welstandsadviezen tot stand komen, niet meer aan de vaste vorm van 'de onafhankelijke en door de raad benoemde welstandscommissie' is gebonden. Gemeenten krijgen op termijn de mogelijkheden om de uitvoering van het welstandsbeleid naar eigen keuze in te richten.

Dit zal uiteindelijk wettelijk worden vastgelegd in de nieuwe Omgevingswet, waarvoor het ontwerp verwacht wordt eind 2012 (invoering voorzien 2013/2014). Vooruitlopend daarop zal er voor de korte termijn met een wijziging van het Besluit omgevingsrecht (BOR) in worden voorzien dat burgemeester en wethouders zelf kunnen bepalen in welke gevallen zij een advies inwinnen omtrent redelijke eisen van welstand bij een welstandscommissie.

Op dit moment vraagt de Woningwet nog om een deskundig en onafhankelijk orgaan voor de toetsing of bouwplannen voldoen aan het welstandsbeleid van een gemeente. Het kabinet schrapt nu deze verplichting van deskundigheid en onafhankelijkheid.

Een advies van de welstandscommissie 'moet' niet meer maar 'kan' worden gevraagd (de 'Kan-bepaling'). De gemeente mag zelf bepalen in welke gevallen de welstandscommissie het advies geeft en in welke gevallen een daartoe gemandateerde ambtenaar dat kan doen. Dat maakt bijvoorbeeld de door veel gemeenten gewenste ambtelijke sneltoets weer mogelijk die was verdwenen na invoering van de Wabo. Invoering van deze wijziging wordt voorzien in het tweede kwartaal van 2012.

WZNH heeft de afgelopen periode samen met de gemeenten in Noord-Holland met de invoering van het gemandateerde werken (en op vele plekken ook met pre- en supervisors), gepoogd toch een efficiënte en doelmatige toepassing van de beleidsregels te bereiken.

Wij overleggen graag met u verder over de nieuwe kansen die deze wijziging in de regelgeving biedt voor het stroomlijnen van procedures en het efficiënter beheren en bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit.

Tegelijkertijd moet het overleg ook gaan over het vermijden van willekeur, over mogelijkheden voor maatwerk en bezwaar, openbaarheid van adviseren en over de mogelijkheden om onafhankelijkheid en deskundigheid te waarborgen.

Ambtelijke toetsing zal in de meeste gevallen gaan om de veel voorkomende kleine bouwwerken, de toepassing van de voormalige sneltoets- of loketcriteria, maar ook de beoordeling in gevallen er sprake is van een trendsetter. Dit vergt in onze optiek een zo goed mogelijk geobjectiveerde set criteria, met duidelijke normen en bandbreedte. Bij twijfel, bezwaar (van aanvrager of belanghebbende), of overschrijding van de norm of bandbreedte is het wenselijk om terug te kunnen vallen op een onafhankelijke commissie ('parapluconstructie').

Wij zijn voornemens om met alle gemeenten (in sommige gevallen gegroepeerd per regio) een ambtelijk overleg te organiseren over hoe de 'KAN-bepaling' invulling kan krijgen en wat dit voor gevolgen heeft voor het welstandsbeleid en het Reglement van Orde van de adviescommissie.

We denken hierbij aan de periode half januari - half februari 2012. In de loop van januari zullen wij hiertoe contact opnemen met de in uw gemeente verantwoordelijke ambtenaar.

Model Reglement van Orde

WZNH heeft een nieuw Model Reglement van Orde voor de opgesteld aangepast aan de 14e wijziging van de Modelbouwverordening. Hierin wordt ook aandacht wordt gevraagd voor de gevolgen van het kabinetstandpunt met betrekking tot de welstandstoetsing.

Allereerst omdat de 14e serie wijzigingen van de Model Bouwverordening (VNG ledenbrief d.d. 20 september 2011) gevolgen heeft voor de werkwijze van de commissie, met name ten aanzien van het 'mandateren', dat vanaf nu 'werken onder verantwoordelijkheid van' genoemd wordt.

Van de gelegenheid is ook gebruik gemaakt om de overlapping tussen Bouwverordening en Reglement van orde te beperken. In het model is steeds verwezen naar de bijbehorende artikelen van de Modelbouwverordening. Het model is tevens uitgebreid met een aantal artikelen voor geïntegreerde commissies (zowel de welstands- als de monumentenadvisering).

Vooruitlopend op de 'kan-bepaling' is in het model ook de mogelijkheid van een ambtelijke welstandstoets al opgenomen, zodat dit bij het in werking treden van de kan-bepaling direct geregeld kan worden. Verder is de gehele tekst waar nodig op ondergeschikte punten geactualiseerd.

Het model is zowel bruikbaar voor 'gewone' welstandscommissies als voor brede of geïntegreerde adviescommissies. In kleur zijn de invulopties aangegeven. In artikel 1.1 kan de gemeente de naam van de betreffende commissie invullen. Daarna wordt steeds over 'commissie' gesproken.

Wij zenden u hierbij een PDF-bestand van het RvO. Mocht u een tekstbewerkingsbestand wensen (Word), laat ons dat weten dan sturen wij u dat na.

In de verwachting u hiermee vlak voor het nieuwe jaar van dienst te kunnen zijn en uitzien naar de gesprekken in het nieuwe jaar,

Alvast fijne feestdagen en een voorspoedige start van 2012,

Met vriendelijke groeten,